

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden esztendőnkön és vasárnap.

Belföldi árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Neveld évre 4 kor.

Lehászok, tanítók, közéleti jogyzók 12 koraért
kapják a lapot.

Felcsatolom ára 10 fillér.

Felcélös szerkesztő és laptulajdonos:

Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém. Kössuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és holtán a lapok
az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Pénteken, febr. 8-án kezdtek meg a választójogi javaslat bizottsági tárgyalását, ami lasszón a jövőre. A javaslatnak-e, a kormányának és pártjának-e, vagy a nemzetnek? — csak ezután fog eldőlni. A munkapárt, amely itt is becsületese munkát végez, rajta van, hogy pénteki kezdés ne a nemzetnek ártson. A javaslatot támogató pártok — köztük Miskáké — pedig kevésbé törődnek a nemzettel, mint becses magukkal. Hiszen ezek a híres obstrukció lovagok már sokalják a munkapártiak komoly érvelését és most ők emlégetnek munkapárti obstrukciót. Pedig az egész vonalon nincs obstrukció, legföljebb szegény Vázsonyinak van, aki végül a sajtóval is háboruba keveredett és kilépett a Budapesti Újságírók Egyesületéből. Ki fogja már most népszerűsége mellett a nagydobot ütni, ha elmegegymegint — védőügyvédnek?!

A király a békéről.

Aból az alkalmából, hogy Ukrániával sikerült a békekötés, ifju uralkodónk a következő szöveget intézte a magyar nemzethez:

A nemzethez!

Hála a Mindenható kegyes segélyének, békét kötöttünk Ukrániával.

Győzedelmes fegyvereink s lankadatlan kitartással folytatott őszinte békepolitikánk megérlelték a létfenntartásunkért vívott védelmi harc első győlmöcsét.

A súlyos megpróbáltatásoknak alávetett nemzettel együtt bizom abban, hogy az első örvendetes békekötés után mihamarább az általános béke köszönti a szenvedő emberiséget.

Az Ukrániával kötött béke hatása alatt rokonszenvvel tekintünk ama törekvő ifju nép felé, melynek szívében ellenségeink közül először ébredt fel a felebarát szeretet érzése s amely számos csatában tanúsított hősiességét betetőzve bátorságot lelt arra is, hogy jobbik meggyőződését nyíltan és tettekkel bebizonyítsa. Mint első vált ki ellenségeink táborából, hogy a most már közös nagy cél mielőbbi elérése érdekében erőnkkel egyesítse törekvéseit.

Ha már az első pillanattól kezdve, amidőn fenkőlt elődeim trónjára léptem, abban a sziklaszilárd elhatározásban, hogy a becsületese béke kivívásáig végigküzdjük a reánk kényszerített harcot, egynek éreztem magamat

a nemzettel, még inkább egynek érzem magamat vele ebben az órában, amikor a cél elérése felé az első lépés megtörtént.

Csodálattal és szeretetteljes elismeréssel viseltette hős csapataim iránt, melyek majdnem emberfeletti kitartást és páratlan áldozatkészséget tanúsítanak, ugyszintén azok iránt is, kik odahaza napról-napra nem kisebb áldozatot hoznak, teljes bizalommal tekintek a közeli boldogabb jövőbe.

A Mindenható áldjon meg bennünket erővel és kitartással, hogy ne csak a magunk és hű szövetségeseink, hanem az egész emberiség számára is kivívjuk a béke végleges diadalát.

1918. évi február hó 12.

Károly s. k.

Dr. Vekerle Sándor s. k.

Politikai hírek.

— Iklódy-Szabó János a választójogról. Veszprémmegye nagyvázsónyi kerületének jelesen képzett, kitudó képviselője, dr. Iklódy-Szabó János is felszólalt a választójogi bizottságban, amely most tárgyalja Magyarország legnagyobb horderejű törvényjavaslatát. A hozzáértésről tanuskodó, hazafias igazságokat tartalmazó felszólalást a következőkben ismertetjük:

— A munkapárt — ugymond — nem kíván akadályozólag föllepni a javaslat megvalósítását illetőleg, hanem javítólag akar hatni olyan arányban, hogy a reform demokratikus, de mindenekfölött magyar legyen, amely számol a korszellem fuvaltatásával, de egyuttal a nemzet évezredes hagyományával is. Az ipari munkások választói jogát illetőleg a szónok és az egész munkapárt osztja Vargha Gyula álláspontját, hogy ez nagyjában a javaslat keretében lesz megoldható. Ez megfelel gróf Tisza István ismételtén kifejezett álláspontjának. Foglalkozzék e kérdéssel mindenki komolyan, mert különben nem hozhatják nyugvópontira és megakadályozzák a pártok összeolvadását. A választójogban való részesítés nem jutalom, hanem igen komoly felelősségmegosztás és állampolgári kötelesség. Az irni-olvasni tudáshoz fűzött választói jogosultságnál az adócensus mellett a területi census beállítását is óhajtja, nehogy a nemzetiségek jogfosztásáról panaszkodjanak. Nem sértene a jogszétel, ha a katonák választójogára vonatkozólag külön rendelkezés nem tétetnék, de megfontolandó, hogy az általános korhatárnál fiatalabb Károlykeresztesek, amennyiben a fölállított polgári jogcímeknek megfelelnek, nem volnának-e ama jogban részesíthetők.

Helyesli a nők választójogát, de ezt a jogot szerinte annak a nőnek kellene elnyerni, aki mint családő az illető család magán-

gazdaságát személyesen vezeti, aki személyes munkájáért akár állami, akár magánalkalmazásban oly fix fizetésben részesül, amely rendes megélhetését biztosítja és harmadszor, aki tudományos, irodalmi s művészeti téren oly szabad foglalkozást üz, mely rendes megélhetését ugyancsak biztosítja. A szavazás tilkosságát oly kerületekben valószítand meg, ahol a lakosság magasabb műveltségi foka ezt a szavazási rendszert lehetővé teszi. Bár nem helyesli a javaslat összes intézkedéseit, de mert híve a demokratikus fejlődésnek, kívánja a javaslat törvényre válását. Reméli azonban, hogy a kormány honoralni fogja a benyújtandó módosításokat és hangsulyozza, hogy az erők egyesítésére van szükség.

— Erdély és a választójog. Említetük röviden, hogy a választójogi törvényjavaslat jelenlegi tervezete ellen állást foglaltak az erdélyi magyarok. Kolozsvárt, a megyeházában gyült egybe az erdélyi magyarság független polgárainak képviselője és mindenekelőtt konstátálták, hogy nem akarnak kormányt és törvényt bukatni és megállapították, hogy a jelenlevők többsége más kérdésben támogatja a kormányt. Mégis gróf Bethlen István (vélelennül munkapárti) orsz. képviselő remek beszéde után egyhangú lelkesedéssel fogadták el az ő hazafias aggodalom sugallta határozati javaslatát. Több módosítást kíván ez a törvényen, amely a magyarságot és Erdélyt különösen megvédi a nemzetiségek ellen. — Itt említjük meg, hogy az erdélyi munkapárt nem csatlakozott Bethlenéhez s inkább a kerületi beosztásra fekteti a fősúlyt. Ez érdemben külödszégileg kérték fel gróf Tisza Istvánt érdekeik védelmére.

— Béka-egér harc. Vagy kutya-macska háboru, — ahogy tetszik. Vázsonyi Vilmos és gróf Károlyi Mihály nyílt újságban köpködni egymásra, a szociáldemokraták pedig, akik ujra megválasztották a sértődött lemondott pártvezetőséget, a szabadkőművesekkel kaptak hajba, akik radikálisabbak akartak lenni önáluk. — Szóval osszik és fosszik a magyar bolsevikizmus — hála érte (ezt nem mulaszthajuk el) Vázsonyi Vilmosnak, aki a hajtókereke volt az egész rozoga gépezetnek, de még idejekorán kigurult abból.

— 14. §. Megint ezekkel akarnak kormányozni Ausztriában, mint a háboru elején és szépen félreteszik az alkotmányt. A lengyelek ugyanis megsértődtek, hogy Cholmót odaadtak az ukránoknak és most megbénítják a parlamentet. — Hát miért ették meg a békát: koalíció, amely oly igen sürgette az osztrák parlament megnyitását? Tisza István és boldogult Stürgk gróf tudták, hogy miért kell a 14. §. Legalább csendben voltak a nemzetiségek és a csehek nem izgatották tőtjainkat és nem gyalázhattak minket az ellenséges külföld előtt. De persze a kukacokból táplalkozó vakondokok akkor megint nem láttak semmit, csak azt tudták, hogy Tisza akarta úgy. Hát persze hogy nem kellett nekik.

— Tisza István — amint lapzártakor értesülünk — elmondta a választójogi bizottságban nagyszabásu

kritikai beszédét. A hazaszeretettől lán-
goló, csupa jóakarattal telt nemes fel-
szólalásával — helyszíne miatt —
legközelebb foglalkozunk.

Malomipari és Áruforgalmi R. T.

Budapest, V., Gizella-tér 3.

Szögnyelv: Malombank.

Telefon: 134—94.

Konyhakerti magvakat,

amíg a készlet tart

napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintet-
tel, a rendelések csak a beérkezés sor-
rendjében vehetők figyelembe.

Csúraképességért, tisztaságért szavatolunk.

A választójog.

Ez az a törvényjavaslat, amelynek
jól, vagy rosszul leendő megoldásától
függ Magyarország jövődő sorsa, egész
nemzeti létünk biztossága. Egyetlen
törvényjavaslat nem bír-ma oly nagy
fontossággal, mint a választójogi, amely
épp úgy megadhatja a politikai jogot
az abban még nem részesített népre-
tegeknek, amiként elrabolhatja azt min-
den más jogaival, vagyonával, boldog-
ságával együtt — a magyartól. Mert
ha rosszul csinálják meg, ha a Ma-
gyarországon élő nemzetségek és a
házat, vallást, szerzett jogokat és ér-
demeket nem ismerő, sőt azokat gú-
nyosan kicsúfoló magyar bolsevikiek
főliben kerekedhetnek, akkor ezeréves
dicső történelmünknek gyászjelentését
írjuk meg az új törvény lapjaira. Ak-
kor a magyar nem lesz többé ur a
saját hazájában, idegen nációk, törvényt
és rendet nem tisztelő elemek szabják
meg sorsát és szelnek neki kenyeret,
— ha ugyan azt is el nem sajnálják tőle.

Fájdalom, akadtak magyar politika-
sok, akik dacára, hogy ezt tudták
és a veszedelmet látták, mégis össze-
szövetkeztek azokkal a romboló ele-
mekkel, akik a magyarság sírját meg-
ásni készülnek. S csak azért tették,
hogy a hatalomra juthassanak, ami si-
került is nekik. Gonosz szövetségeik
azonban nekik is a nyakukra nőttek,
most már szeretnének fölük szabadulni,
de nem bírnak, nem mernek, mert
olyannyira elkötelezték magukat, hogy
már csak óriási bűnük bevállása által
szabadíthatnák meg tőlük — nem ma-
gukat! — a magyar nemzetet.

De ehhez is gyávák és silányak.
Félnek tőle, hogy az elkövetett bűn
tördelmes beismerése maga után vonná
azt, hogy a kormányzástól, amelynek
édes gyönyöreire kockára vetették egy
egész nemzet sorsát, vissza kellene
lépniük. Ezt nem, soha! Inkább lelki-

ismeretlenül tovább úzik a veszedelmes
játékot és áldozatul dobják a nemzet
életét az arra már fogukat fenő belső
ellenségeinknek, semhogy a hatalom
birtokától megváljanak.

Él még azonban a magyarok. Is-
tene és — ennek legyen hála! — van
még sok igaz magyar ez országban, a
kinek szívében a honszerelem önzellen,
soha ki nem alvó lángja lobog. Ezek
a becsületes magyarok nem fogják
megengedni soha, hogy egyes, magukról
megfeledezett politikusok a nemzet
legszentebb érdekeit alacsony önére-
keiknek feláldozzák. Még csak az elő-
készítésnél, a bizottsági tárgyalásnál
tartanak Budapesten s ott már most
őrt áll vezérével, gróf Tisza Istvánnal
élén a munkapárt, mégis e becsületes
magyarok egy része már vészkiáltását
hallatta Erdélyben. Nem pártoskodás-
ból, mert hiszen legtöbbszörük nem volt
munkapárti, hanem egyedül a nemzet
féltett jövője érdekében.

És ezt a vészkiáltást követni fogja
több is Magyarország egész területéről.
Eleintén majd csak a segélyért kiáltó
hangok hallatszanak, aztán, ha nem
lesz hatásuk, a tettek következnek. És
egészen bizonyos, hogy a hatalmas
magyar erő bír olyan érvényt szerezni
a maga igazának, amilyennel a magyar
bolsevikiek fenyegetőznek a maguk ha-
mis jelszavai győzelméért. S nemcsak
a bolsevizikizmust, hanem azokat is, le-
fogja gázolni, akik önző hatalmi ér-
dekből azt felidéztek.

A munkapárt nem szítja az ügyis
növekvő izgatottságot, sőt annak faty-
tyuhajtásait elkerülendő óhajlja a kö-
vetválasztás mellőzését is a háboru
alatt. Még igyekszik meggyőzni az áll-
szeméremből, vagy dacból csökönnyős
kormánypártot és próbálja jobb belá-
tásra bírni. Ami ha sikerülne, nemcsak
utjában nem állana semmiben, hanem
a hóna alá nyulna és megvédelmezné
a bolsevikiek ellen. Ámde ha nem haj-
lanak, akkor meg kell törni őket. Ak-
kor igazán nem marad más hátra, mint
a nemzet ítéletét kikérni, de a saját
sírunkat nem ássuk meg.

Jól vigyázzanak a urak, jaj lesz
azoknak, akik fölött a nemzet fog itél-
kezni! —chl.—

Hirek.

— Városi közgyűlés Veszprémben.
Amint már röviden jeleztük, Veszprém város
képviselőtestülete febr. 13-án, azardán délelőtti
rendes közgyűlést tartott. Dr. Komjáthy László
elnökő polgármester meleg szavakkal emlé-
kezik meg dr. Rosenberg Jenő v. főorvos kir.
tanácsossá történeti kinevezéséről s arról a
meleg örömről, amely az Veszprém város
egész társadalmát fogadta. A képviselőtestület
névben is üdvözli őt. Ezután Tisztartó Sándor
emlékezett meg a v. főorvos kiváló ér-
deméről szépen megkonstruált ünnepi be-
szédben, amelyet jzvkben megörökíteni s a
jzvkvet a kitüntetéssel közölni rendelték. —
Bejelentette ezután a következőket: gróf Jan-
kovich Béán Endre nagybirtokos 10 vagon
fát ajándékozott a városnak, amelyet a hadi-
bavonultak családtagjai és szegényebb városi
alkalmazottak fognak megkapni, ez utóbbiak
igen mérsékelt áron. — A Vidéki Hirlapirók

Orsz. Egyesületének a tanács 200 koronát
szavazott meg. — A 31. honv. pótzászlóalj-
nak 100 veszprémi polgár életbiztosítására
adott megbízást a tanács: — Mintegy 500
pár cipőt szerzett be a városi szegények szá-
mára. — A város ezévi sertéskontingense
850 darab lesz. — A Barát Miklós-féle bűn-
tető ultra terelődött telekvéti ügy békés meg-
oldást nyert. A bejelentéseket jóváhagyóan
tudomásul vették.

Az egyes bizottságok megürrült helyei-
nek betöltése következtel ezután, majd a
színház megvételeiről szóló szerződést hagy-
ták jóvá. Egyuttal megalakították a szinügyi-
bizottságot, amelybe a város részéről bevá-
lasztattak elnökül dr. Óvári Ferenc, tagokul
Bokrossy Jenő, dr. Csete Antal, Gubicza
Lajos, dr. Horváth Béla, dr. Illés Dező,
Köller Sándor, Petkő Zsigmond, dr. Rosen-
thal Sándor, dr. Saáry János és Schiller Samu.
— A közérlemező üzemnek hivatalos órán
tul is igénybevevett irodai, rendőrségi, gazda-
sági stb. alkalmazottak részére 5000 kor.
jutalmat bocsátottak a tanács rendelkezésére
azzal, hogy azt egyesek között érdemük sze-
rint ossza szél. — Schneider és Eichler vál-
talkozók kérelmét, hogy mozszerzödésüket
bontsák fel, a városra is megváltozott viszo-
nyok folytán (a mozi bérlettel együtt vette
meg a város a színházat) teljesítették. — A
Todescák telek szabályozásáról előterjesztett
tanácsai javaslatot elfogadták. Mintegy 6—700
négyzet örl elvágása által négyströgüsitve lesz
a Buzapiac-tér s a telek előkerless házhe-
lyeknek lez parcellázva már villannyal és
vízvezetékekkel felszereltek. Ugyanotti középü-
letek hely lesz fenntartva. — Ezzel kapcsol-
atosan a Veszprémme gyei Talajmivelő r. t-
nak is bizottságok 2 ház helyet. — A Gyer-
mekvédő Liga veszprémi bizottságának ké-
relmére pedig épp a fentemlített rendezés
folytán nem a Buzapiac-téren, hanem a Ju-
tasi-uton jelölnek ki 5500 négyströg örl in-
gyen telket 10 000 kor. becsértékben s a lé-
tesítéséhez a képviselőtestülettel meg 50 000
koronával járul. — A Hadrókkantik segé-
lyezésére a Temetőhegyen 15 családnak in-
gyen ház helyet adnak, amelyre a Hadrókkantik
gondozó építkeznek. Ugyancsak három kat.
hold ingyen szántóföldet is adnak 15 évig
s az első évben ingyért fel is szántja nekik
a város. — A gyámpénztár 1915. évi számlá-
adását jóváhagyják. — A hadisegély feleme-
lésének eszközlésére miniszterileg elrendelt
hadisegély véleményező bizottságot megalakítják.
Még apróbb községi, illetőségi és
nyugdíjazási ügyeket tárgyalt le a közgyűlés.

— Életbiztosítás a hősöknek. A vesz-
prémi 31. honvéd pótzászlóalj árvászeké Nagy
László alezredes, állomásparancsnok kezde-
ményezésére egy igen nemes emberbaráti
akciót indított a célból, hogy a harcstéren
küzdő hősi fiaink családjai legalább az első
segélyben részesíthetők legyenek. Azoknak a
katonáknak ugyanis, akik a harctérre indul-
nak, 1000 koronás életbiztosítást köt az árva-
szék, amely összeget az illető hősi halála
esetén a családjuk kap meg. Ha a katona
maga nem bírja fizetni a díjat, a pótzászló-
alj árvászeké fizeti helyette, amely viszont
attól a várostól vagy községtől óhajlja haza-
fias jótékonyaság címén megfizetni a szük-
séges összeget, amelynek kebeléből az ille-
tők az ezredbe besorozottak. Veszprém vá-
ros tanácsa már adott megbízást a pótzászló-
aljnak száz frontzolgálatot teljesítő polgár
életének ilyen módon leendő biztosítására és
reméljük, sőt bizonyosra vesszük, hogy a
nemes cél érdekében a nemes példát a vár-
megye más helyiségeiben is követni fogják.
Az életbiztosítási ügyek intézése dr. Mohácsy
Lajos főhadnagyra van bízva, aki a hősök
hozzátartozói érdekében már eddig is nem
egy jótékony akcióban fejlett ki önzellen,
lelkes munkásságot.

— Hadisegély véleményező bizott-
ságok. A hadisegélyeknek miniszteri rende-
let értelmében leendő felemelése céljából
— amint megirtuk — minden városban és

tengeri, illetve az ezeknek megfelelő lisztmennyiség tartható vissza. Egyéb őstermelők illetve őstermelőknek egyéb családtagjai, valamint azok részére, akik szabályszerű vásárlás útján látták el magukat, havonként és fejenként gabonában 9 kg., vagy tengeriben 12 kg., illetve az ezeknek a mennyiségeknek megfelelő liszt tartható vissza. A hatósági ellátásban részesülő lakosság részére — ideértve a városi lakosságot is — legfeljebb 6.6 kg. liszt szolgáltatható ki. Az ipari munkások továbbá a vasuti és hajózási vállalatoknál, valamint a posta és távirvánál alkalmazott altisztek és munkások által fejenként fogyasztható lisztmennyiség megállapítása tekintetében külön rendelet fog intézkedni. — Ezután intézkedik a rendelet az állatok részére visszatartható takarmány mennyiségéről.

— **Étőlplakátok.** A Társaság e heti számát a Kaszinóestély nagy felhívást keltő Étőlplakátjai díszítik. Drasche Lázár Alfréd nagyérdémi regényének, a Tűzkeresztnek folytatása mellett Lakatos László és Zsoldos László novellái, Szederkényi Anna humoros tárcáját, Tóth László, Tamás Ernő és Zauzsanna Mária versét közli a lap, amelyet érdekes lársasági rovat tesz teljessé. A Társaság előfizetési ára negyedévre 10 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18.

3026/1918. Veszprém vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Veszprém vármegye pápai járásának orvosa elhalálozván, az így megüresedett állásra, mely Pápa székhelyhez van kötve, ezenel pályázatot hirdetek azzal, hogy a pályázati körvények az 1883. évi I. t.-c. 9. §-a értelmében felszerelten Veszprém vármegye főispánjához címelve, alulírotthoz folyó évi február hó 25. napjának délelőtt 12 órájáig anynyival is inkább benyújtandók, minthogy a későbbben érkező jelentkezések figyelembe vételni nem fognak.

A járásorvosi javadalmazás a következő: fizetés 2000 korona, lakpénz 630 korona, utiátalány 600 korona és a megállapított háborus segély.

Veszprém, 1918. évi február hó 8-án.

Dr. Bibó s. k.,
alispán.

„Perpetuum”

egyetlen barnaszónnal fűthető
folytonosító kályha.

A jelenkor legjobb kályhája! Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjelnappal egyenletes, kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korom! Nincs salak! Nincs por! Nincs kezelés! Évent csak egyszer kell befűteni!

HIRSCH es FRANK

Budapest—Salgótarjáni gépgyár és vasúttelep r. t.
BUDAPEST, VI., Aréna-ut 128.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejesarnokot
megvettük.

Bárki másnál
előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:
Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejesarnoka Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

Viszketegség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Flesch-féle eredeti

„BARNA-ZSIR”

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Flesch-félelt kérjünk.
Próba légey 2.50 K, nagy légey 4 K,
családi légey 11 K.

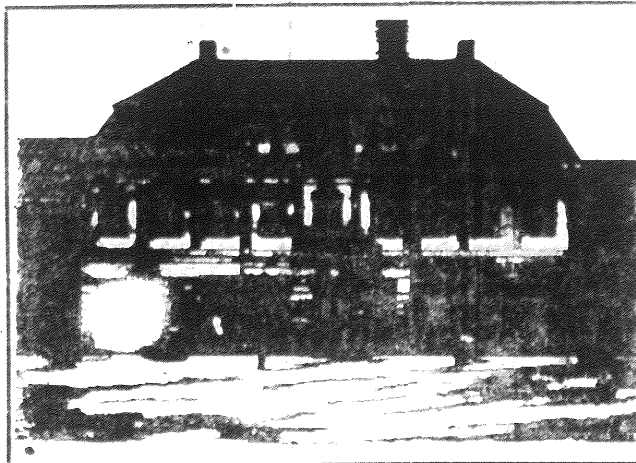
Veszprém és vidéke részére főraktár:
Kocsuba Emil „Fokete sa” gyógyszerára
Veszprémben.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tör 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.